



สรุปสถานการณ์ธรณีพิบัติภัยและสภาพอากาศ



วันที่ 5 - 11 กันยายน 2557

1. สภาพอากาศ

- ร่องมรสุมกำลังแรงพัดผ่านภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าสู่ห่อมความกดอากาศต่ำบริเวณชายฝั่งประเทศเวียดนามตอนกลางในระยะช่วงแรก จากนั้นได้มีกำลังแรงขึ้นและเลื่อนลงพัดผ่านภาคเหนือ ภาคกลางตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เข้าสู่ห่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงบริเวณเกาะไหหลำในวันสุดท้ายของช่วง ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทยมีกำลังปานกลางในระยะครึ่งหลังของช่วง ลักษณะดังกล่าวทำให้ประเทศไทยตอนบนมีฝนตกหนาแน่นเกือบตลอดช่วง กับมีรายงานน้ำป่าไหลหลากในหลายพื้นที่ ส่วนภาคใต้มีฝนเพิ่มขึ้นในระยะครึ่งหลังของช่วง (ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา)

2. การติดต่อประสานงานกับเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยของกรมทรัพยากรธรณี

วันที่	ปริมาณน้ำฝน 24 ชม. (สูงสุด) กรมอุตุนิยมวิทยา	ปริมาณน้ำฝน 24 ชม. (สูงสุดหรือไม่น้อยกว่า 50 มม.) เครือข่ายกรมทรัพยากรธรณี
5 ก.ย. 57	สถานีการเกษตร จ.อุบลราชธานี 78.7 มม.	- บ.ดงป่าเปลือย ต.นาจิว อ.สังคม จ.หนองคาย วัดปริมาณน้ำฝนได้ 60 มม. (นายถวิล สีจางวาง) - บ.บ่อหลวง ต.บ่อเกลือใต้ อ.บ่อเกลือ จ.น่าน วัดปริมาณน้ำฝนได้ 55 มม. (นายสาโรจน์ อุปจักร) - บ.ตาดเสริม ต.ต้นม่วง อ.สังคม จ.หนองคาย วัดปริมาณน้ำฝนได้ 50 มม. (นายทรงเดช พลท่า)
6 ก.ย. 57	จ.เชียงราย 73 มม.	- มีฝนตกเล็กน้อยในบางพื้นที่ วัดปริมาณน้ำฝนได้น้อยกว่า 50 มม.
7 ก.ย. 57	จ.จันทบุรี 141.5 มม.	- ฐานปฏิบัติการเฝ้าระวังที่ 4 (ไถ่แบ้) ต.เกาะช้าง อ.เกาะช้าง จ.ตราด วัดปริมาณน้ำฝนได้ 210 มม. (นายลือชัย ศรีไสยาศน์) - หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่กช.๔ (คลองพลู) ต.เกาะช้าง อ.เกาะช้าง จ.ตราด วัดปริมาณน้ำฝนได้ 200 มม. (นายฉลอง พันธุนาคิน) - บ.ทุ่งกระบอก ต.สะตอ อ.เขาสมิง จ.ตราด วัดปริมาณน้ำฝนได้ 120 มม. (นายตรวจ สนั่น) - บ.ประเภา ต.หนองแก้ว อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี วัดปริมาณน้ำฝนได้ 110 มม. (นายอนันตชัย เอนดง) - บ.ทับลาน ต.บุพราหมณ์ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี วัดปริมาณน้ำฝนได้ 80 มม. (นายไพฑูรย์ พูลเกษม) - บ.จะล่อ ต.แม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย วัดปริมาณน้ำฝนได้ 80 มม. (นายคเชนทร์ วิเศษเพิ่มพร) - บ.ปรายกริม ต.ครน อ.สวี จ.ชุมพร วัดปริมาณน้ำฝนได้ 75 มม. (นายนิพนธ์ ทนหมัด) - บ.ห้วยยาโน ต.ป่าตึง อ.แม่จัน จ.เชียงราย วัดปริมาณน้ำฝนได้ 60 มม. (นายสุรัตน์ จินดาธรรม) - บ.บ่อไร่ ต.บ่อพลอย อ.บ่อไร่ จ.ตราด วัดปริมาณน้ำฝนได้ 60 มม. (นายอำนาจ ยิ้มถนอม)
8 ก.ย. 57	สถานีการเกษตรพลั่ว จ.จันทบุรี 151.5 มม.	- บ.พรัง ต.บางรีน อ.เมือง จ.ระนอง วัดปริมาณน้ำฝนได้ 90 มม. (นายจรัญ เลียงจิรการ) - ฐานปฏิบัติการเฝ้าระวังที่ 4 (ไถ่แบ้) ต.เกาะช้าง อ.เกาะช้าง จ.ตราด วัดปริมาณน้ำฝนได้ 90 มม. (นายลือชัย ศรีไสยาศน์) - หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่กช.4 (คลองพลู) ต.เกาะช้าง อ.เกาะช้าง จ.ตราด วัดปริมาณน้ำฝนได้ 85 มม. (นายฉลอง พันธุนาคิน)
9 ก.ย. 57	อ.เมือง จ.ระนอง 55.3 มม.	- บ.บางนอน ต.บางนอน อ.เมืองระนอง จ.ระนอง วัดปริมาณน้ำฝนได้ 60 มม. (นายประทีป คงมีศรี) - บ.อีด่อง ต.ปิล็อก อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี วัดปริมาณน้ำฝนได้ 50 มม. (นายนิพนธ์ สุนคำ)
10 ก.ย. 57	อ.เมือง จ.ภูเก็ต 88.0 มม.	- บ.ซาคี ต.บางหิน อ.กะเปอร์ จ.ระนอง วัดปริมาณน้ำฝนได้ 150 มม. (นายประเสริฐ ดิงยะ) - บ.กะรน ต.กะรน อ.เมือง จ.ภูเก็ต วัดปริมาณน้ำฝนได้ 84 มม. (นางประภา อรุณ) - บ.คลองทราย ต.บางหิน อ.กะเปอร์ จ.ระนอง วัดปริมาณน้ำฝนได้ 80 มม. (นายจำเนียร สาลี)

วันที่	ปริมาณน้ำฝน 24 ชม. (สูงสุด) กรมอุตุนิยมวิทยา	ปริมาณน้ำฝน 24 ชม. (สูงสุดหรือไม่น้อยกว่า 50 มม.) เครือข่ายกรมทรัพยากรธรณี
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- บ.บางหิน ต.บางหิน อ.กะเปอร์ จ.ระนอง วัดปริมาณน้ำฝนได้ 80 มม. (นายอัครุสชาติ อาลี)</li> <li>- บ.บางปลา ต.ห้วยอ้อย อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา วัดปริมาณน้ำฝนได้ 80 มม. (นายมนต์ชัย ทองสกุล)</li> <li>- บ.บางซอย ต.คุระ อ.คุระบุรี จ.พังงา วัดปริมาณน้ำฝนได้ 80 มม. (นายณรงค์ เทพทอง)</li> <li>- บ.โนนเหล็ก ต.เหล็ก อ.กะปง จ.พังงา วัดปริมาณน้ำฝนได้ 80 มม. (นายสถิตย์ ลู่ตาม)</li> <li>- บ.ใหม่สะแกราษ ต.สะแกราษ อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา วัดปริมาณน้ำฝนได้ 80 มม. (นายสมปราชญ์ กล่อมกิ่ง)</li> <li>- บ.ห้วยเหริย ต.กระปี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่ วัดปริมาณน้ำฝนได้ 50 มม. (นายสมเนต ดวงขวัญ)</li> <li>- บ.โคกทรายเหนือ ต.โพรงจระเข้ อ.ย่านตาขาว จ.ตรัง วัดปริมาณน้ำฝนได้ 50 มม. (นายประจักษ์ นานข้าว)</li> </ul>
11 ก.ย. 57	อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์ 62.0 มม.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- บ.หมื่นด่าน ต.บ่อพลอย อ.บ่อไร่ จ.ตราด วัดปริมาณน้ำฝนได้ 80 มม. (นายวีระ แผ่นทอง)</li> <li>- บ.แก่งใหญ่ ต.แก่งดินสอ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี วัดปริมาณน้ำฝนได้ 70 มม. (นายกมล เทียมคง)</li> <li>- บ.คลองไพบูลย์ ต.ตะเคียนทอง อ.เขาคิชฌกูฏ จ.จันทบุรี วัดปริมาณน้ำฝนได้ 60 มม. (นายสุพิน กระจ่างศรี)</li> <li>- บ.ทุ่งกระบอก ต.สะตอ อ.เขาสมิง จ.ตราด วัดปริมาณน้ำฝนได้ 50 มม. (นายตรวจ สนั่น)</li> </ul>

### 3. พื้นที่ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์พิบัติภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก และการดำเนินการของกรมทรัพยากรธรณี

#### 3.1 การดำเนินการของกรมทรัพยากรธรณี

- วันที่ 7 ก.ย. 57 ออกประกาศฉบับที่ 17/2557 ให้อาสาสมัครเครือข่ายฯ เฝ้าระวังภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่ จ.เชียงราย นครนายก ปราจีนบุรี จันทบุรี และตราด

ทั้งนี้ ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย ได้ทำการติดตามตรวจสอบสภาพอากาศ ประสานเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ตรวจสอบข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่ม ติดตามสถานการณ์ธรณีพิบัติภัยอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง หากเกิดสถานการณ์พิบัติภัยกรณีเร่งด่วน จะดำเนินการส่งข่าวแจ้งเตือนภัยด้วยข้อความสั้น (SMS) ให้ผู้บริหาร ทส. และ ทธ. ทราบอย่างทันที่่วงที่ ตลอดจนนำเสนอข่าวสถานการณ์พิบัติภัยในหน้าเว็บไซต์ ทธ. ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง

#### 3.2 พื้นที่ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์พิบัติภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

- วันที่ 5 ก.ย. - 11 ก.ย. 57 ได้ทำการเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัย 5 จังหวัด ดังนี้

จังหวัด	เฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยบริเวณอำเภอ	ลักษณะภูมิประเทศและสภาพธรณีวิทยา
เชียงราย	แม่สาย แม่จัน แม่สรวย แม่ฟ้าหลวง	สภาพธรณีวิทยาด้านตะวันตกมีหินอัคนีประเภทหินแกรนิตเป็นแกนของเทือกเขาที่สำคัญ คือ เทือกเขาแดนลาว และเทือกเขาผีปันน้ำบางส่วน ในเขตอำเภอแม่สาย อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ลาว อำเภอแม่สรวย และอำเภอเวียงป่าเป้า บนหินดังกล่าวยังมีหินตะกอน หินตะกอนกึ่งแปร และหินแปร ประเภทหินทราย หินทรายแป้ง หินเชิร์ต หินโคลน หินฟิลโลสไตต์ ปิดทับอยู่เป็นหย่อมๆ ตลอดความยาวของเทือกเขาด้านตะวันออกของจังหวัดมีความหลากหลายของชนิดหินมากกว่า ส่วนใหญ่เป็นหินตะกอนประเภทหินทราย หินทรายแป้ง หินดินดาน หินปูน หินเชิร์ต และหินอัคนีประเภทหินไรโอไลต์ แอนดีไซต์ และหินทัฟฟ์แทรกสลับเป็นแนวและเป็นหย่อมอยู่ทั่วไปตอนกลางของจังหวัดในบริเวณแอ่งที่ราบระหว่างภูเขาเป็นที่ราบลุ่มสะสมตัว

จังหวัด	เผ่าละว้าพื้นที่เสี่ยงภัยบริเวณอำเภอ	ลักษณะภูมิประเทศและสภาพธรณีวิทยา
		ของตะกอนจากทางน้ำในช่วงอายุปัจจุบัน ธรณีวิทยาโครงสร้างมีกลุ่มรอยเลื่อนแม่จันที่เป็นรอยเลื่อนมีพลังและมีโอกาสเคลื่อนตัวพาดผ่านทางด้านตอนเหนือของจังหวัดและยาวต่อเนื่องเข้าไปในเขตตอนเหนือของจังหวัดเชียงใหม่บางส่วน
นครนายก	เมืองนครนายก บ้านนา	ลักษณะภูมิประเทศทางตอนเหนือและตะวันออกเป็นภูเขาสูงชัน สภาพธรณีวิทยาประกอบด้วยหิน ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ หินตะกอนของกลุ่มหินโคราช หมวดหินภูกระดึงที่เป็นหินทรายแปง หินทราย หินเคลย์ และหินกรวดมน กับหินอัคนีประเภทหินไรโอไลต์ หินแอนดีไซต์ และหินทัฟฟ์ ประกอบกับมีธรณีวิทยาโครงสร้าง ประกอบด้วยแนวรอยเลื่อน และแนวรอยแตก ส่วนทางตอนกลางและตอนใต้เป็นที่ราบอันกว้างใหญ่
ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี ประจันตคาม นาดี	ลักษณะภูมิประเทศทางตอนเหนือมีภูเขาสูงที่ราบสูงโคราช มีสภาพธรณีวิทยาส่วนใหญ่เป็นหินตะกอน บางส่วนเป็นหินอัคนี บริเวณตอนกลางเป็นพื้นที่เนินลอนลาดและมีเขาลูกโดด มีหินตะกอนที่สะสมในพื้นที่มหาสมุทร และบริเวณตอนใต้ของพื้นที่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม
จันทบุรี	เมืองจันทบุรี เขาคิชฌกูฏ มะขามสอยดาว ชลุม	ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชัน เช่น เขาคิชฌกูฏ เขาสอยดาว เขาสระบาป และเขาลูกช้าง ประกอบกับธรณีวิทยาเป็นหินตะกอนถูกแทรกดันด้วยแกรนิตบริเวณตอนกลางให้แหล่งแร่ที่เกิดจากน้ำแร่ร้อน รวมทั้งบางแห่งเป็นหินบะซอลต์ที่มีอัตราการผุพังอย่างรวดเร็วให้ชั้นดินหนา
ตราด	บ่อไร่ เขาสมิง เกาะช้าง	ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ภูเขาสูง สภาพธรณีวิทยาส่วนใหญ่เป็นหินทราย และหินดินดาน

จากลักษณะภูมิประเทศและสภาพธรณีวิทยาที่ได้กล่าวไปแล้วตามพื้นที่เสี่ยงภัยที่ทำการเผ่าละว้า ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชันที่ชั้นหินมีการผุพังทำให้ชั้นดินหนา รวมทั้งชั้นหินที่ถูกบีบอัดรุนแรงจนมีการแตกหักอย่างมาก เนื่องจากการเคลื่อนตัวของชั้นหินบริเวณรอยเลื่อนมีพลังในพื้นที่จังหวัดเชียงราย และนครนายก และบริเวณดังกล่าวมีชั้นดินหนาแต่ไม่มีรากไม้ยึดเหนี่ยวชั้นดินเพราะสภาพสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง เมื่อมีพายุฝน/ร่องฝนพาดผ่านภาคเหนือตอนบน ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบกับอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมทะเลอันดามันและอ่าวไทย ทำให้เกิดฝนตกหนักและตกต่อเนื่อง วัดปริมาณน้ำฝนในรอบ 24 ชั่วโมงได้มากกว่า 100 มิลลิเมตร บางพื้นที่เริ่มมีน้ำล้นตลิ่งเกิดขึ้นแล้ว จนเป็นสาเหตุให้เกิดดินถล่มขึ้นได้ในเวลานี้

ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย ได้ทำการติดตามสถานการณ์เป็นพิเศษ ทั้งนี้ ให้อาสาสมัครเครือข่ายฯ ของกรมทรัพยากรธรณี เตรียมความพร้อมเผ่าละว้าภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก และวัดปริมาณน้ำฝนอย่างต่อเนื่อง หากเกิดเหตุให้แจ้งเตือนสถานการณ์ดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ให้ประชาชนในหมู่บ้านได้รับทราบและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมปฏิบัติตามแผนเผ่าละว้า ที่ได้มีการอบรมไว้แล้ว

#### 4. เหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยที่เกิดขึ้น

##### 4.1 ดินไหล หินถล่ม รอยแยก หลุมยุบ และน้ำป่าไหลหลาก

วันที่ 7 ก.ย. 57

- จังหวัดตราด : น้ำป่าไหลหลาก พื้นที่ ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเกาะช้าง ตำบลเกาะช้างใต้ (หมู่ที่ ๑,๔,๕) ส่งผลให้รถไม่สามารถสัญจรไปมาได้ และน้ำได้พัดบ้านพักคนงานพังเสียหาย ๑ หลัง และพบผู้เสียชีวิต ๑ ราย (สาเหตุจากการจมน้ำเสียชีวิต : นายวันดี เสง ขวักมพูชา) บริเวณหน้าน้ำตกธารมะยม และอำเภอเกาะกูด เกิดน้ำป่าไหลหลากบริเวณคลองยาภิไม่มีบ้านเรือนได้รับผลกระทบ (ที่มา : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

วันที่ 8 ก.ย. 57

- จังหวัดเชียงราย : น้ำป่าไหลหลาก จากตอยนางนอนไหลเข้าท่วมถนนสายเชียงราย - เชียงใหม่ บริเวณบ่อน้ำพุร้อนแม่ชะจาน และดินไหล ปิดทับเส้นทางบริเวณทางเข้าสำนักป้องกันไฟป่าอุทยานแห่งชาติขุนแจ ตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า ส่งผลให้รถทุกชนิดวิ่งได้ช่องทางเดียว (ที่มา : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

#### 4.2 แผ่นดินไหว

4.2.1 รายงานสถานการณ์แผ่นดินไหวขนาด 6.3 ริกเตอร์ อันเนื่องมาจากการเคลื่อนตัวของกลุ่มรอยเลื่อนพะเยา (รอยเลื่อนแม่ลาว) บริเวณ อ.พาน จ.เชียงราย ในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมาเกิดแผ่นดินไหวตาม (After Shock) รวมทั้งหมด 4 ครั้ง ตั้งแต่วันที่ 5 ก.ย. 57 เวลา 08.30 น. - 11 ก.ย. 57 เวลา 08.30 น. (ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา)

ช่วงขนาดแผ่นดินไหว (ริกเตอร์)	จำนวน (ครั้ง)
ขนาดน้อยกว่า 3	4
3.0 - 3.9	-
4.0 - 4.9	-
5.0 - 5.9	-

4.2.2 แผ่นดินไหวในประเทศไทยและใกล้เคียงที่สามารถรับรู้ถึงแรงสั่นสะเทือน หรือแผ่นดินไหวทั่วโลกในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา ที่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

- ไม่มี

#### 5. คาดการณ์พื้นที่เฝ้าระวังดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก 7 วันล่วงหน้า

ในช่วงวันที่ 12 - 18 ก.ย. 57 ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย จะทำการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์พิบัติภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ฝั่งตะวันตก เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศและสภาพธรณีวิทยาในพื้นที่เสี่ยงภัยบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชัน ชั้นหินมีการเปลี่ยนแปลงทางเคมีและเกิดการผุพังให้ชั้นดินหนา รวมทั้งชั้นหินที่ถูกบีบอัดรุนแรงจนมีการแตกหักอย่างมาก และสภาพสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงชั้นดินไม่มีรากไม้ยึดเหนี่ยว ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน และอ่าวไทย มีกำลังแรงขึ้น และกับมีหย่อมความกดอากาศต่ำเคลื่อนผ่านประเทศฟิลิปปินส์เข้าสู่ทะเลจีนใต้ ลักษณะเช่นนี้ทำให้มีฝนตกหนักบางแห่ง อาจเป็นสาเหตุให้เกิดดินถล่มขึ้นได้ในเวลานี้